

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding, wat betreft de toevoeging van de NEET-jongeren als doelgroep van de activeringsregisseur
 - Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Met voorliggend ontwerp van besluit worden de “NEET-jongeren” als categorie voor de doelgroep van VDAB als activeringsregisseur benoemd. Tegelijk wordt die groep, in overeenstemming met de vernieuwde Europese aanbeveling ‘Youth Guarantee’, uitgebreid. Zo wordt de leeftijdsgrens op 30 jaar gebracht, in plaats van de huidige 25 jaar en worden ook jongeren die reeds een diploma behaalden toegevoegd.

De toevoeging van deze categorie creëert de mogelijkheid voor VDAB om als activeringsregisseur het dienstverleningsaanbod en de aanpak naar de doelgroep “NEET-jongeren” te versterken en verder uit te bouwen in samenwerking met partners.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Het voorliggend ontwerp van Besluit heeft betrekking op het beleidsveld Werk, en is gerelateerd aan de inhoudelijke structurelementen activering, loopbanen en een duurzame arbeidsmarkt. Tevens heeft het betrekking op het beleidsveld Competenties en het inhoudelijk structurelement Competenties.

VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- De raad van bestuur van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding heeft een positief advies verleend op 27 april 2022.
- Het voorontwerp werd in overeenstemming gebracht met het Wetgevingstechnisch- en Taaladvies nr. 2022/164, gegeven op 6 mei 2022.
- De Inspectie van Financiën verleende een gunstig advies op 9 mei 2022.
- Begroting verleende akkoord op 24 juni 2022.
- VTC verleende advies op 19 juli 2022, advies nummer 2022/065.

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat de gevraagde en aangekondigde decretale waarborgen worden gerealiseerd waaronder meer precieze aanduiding van de groep en dat het reglementair kader ook conform de vereisten van de AVG wordt uitgewerkt.

De VTC verwijst uitdrukkelijk naar de verschillende aanbevelingen die ze geformuleerd heeft in het advies A/W/2020/04.

We nemen nota van de opmerkingen rond de gevraagde datakoppelingen

- De SERV verleende positief advies op 25 juli 2022.
- De Raad van State verleende advies op 20 september 2022 (advies nummer 72.113/1) en geeft hierin aan dat het gevoerde onderzoek geen aanleiding gaf tot opmerkingen.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Situering

De Vlaamse Regering besteedt al heel wat jaren aandacht aan jongeren als specifieke groep binnen de maatschappij. Deze tendens werd bestendig door in het Regeerakkoord 2019 - 2024 uitgebreid in te gaan op jongeren, hun welzijn, ontwikkeling en het bevorderen van hun kansen op de arbeidsmarkt:

- *“Ongekwalficeerd schoolverlaten moeten we verder terugdringen. Vroegtijdige schoolverlaters blijven we nauwgezet verder opvolgen”. Hiertoe koppelen Onderwijs en Werk hun databanken....”*
- *Voor de bemiddeling van ongekwalficeerde NEET-jongeren (Not in Employment, Education or Training) werkt de VDAB nauw samen met partners, waarbij zowel preventief als outreachend wordt gewerkt.”*

Recent werd door de Vlaamse minister van onderwijs, dhr. Ben Weyts, een advies gevraagd aan de SERV naar aanleiding van het voornemen om een nieuw actieplan te lanceren ter preventie en aanpak van vroegtijdige schooluitval (“Gekwalificeerd loopt je toekomst gesmeerd”).

Uit het advies blijkt dat ook de sociale partners dit thema heel genegen zijn. In hun advies stipuleren ze dat “de strijd tegen vroegtijdig schoolverlaten een echte beleidsprioriteit moet zijn, onder verantwoordelijkheid van de beleidsdomeinen onderwijs, welzijn en werk”.

Ook op Europees vlak staan jongeren al heel wat jaren hoog op de agenda met in 2013 de introductie van het Youth Guarantee Plan als resultaat.

In de studie “The European Youth Guarantee: A systematic review of its implementation across countries” (ILO, research Department, Working paper n°21, august 2017¹) is hierover het volgende te lezen:

“The Youth Guarantee (YG) is one of the most innovative labour market policies of the last few decades, not only in terms of its design, but also of the institutional courage needed to adopt such a forceful response and the commitment made by all stakeholders to reach agreements. Today, the European YG is a commitment by Member States to guarantee that all young people under the age of 25 receive, within four months of becoming unemployed or leaving formal education, a good quality work offer to match their skills and experience; or the chance to continue their studies or undertake an apprenticeship or professional traineeship (European Council, 2013a). Therefore, in its design, the YG combines the concept of guarantee, with a maximum period for countries to take action, and the notion that effective activation measures have to be comprehensive in nature”.

In deze context heeft de VDAB de voorbije jaren als arbeidsmarktregisseur een beleid ontwikkeld met als doel om voor alle schoolverlaters de overgang van de schoolbanken naar de arbeidsmarkt zo vlot mogelijk te laten verlopen. Er is voorzien in een gedifferentieerde dienstverlening: van informatie voor jongeren die de weg zelf naar de arbeidsmarkt vinden tot gepaste remediëring voor (kwetsbare) jongeren die de school vroegtijdig verlaten. VDAB zet hierbij sterk in op partnerwerking.

Specifieke aandacht gaat ook steeds naar de groep van NEET (not in education, employment or training)-jongeren waarbij “NEET” in het VDAB-decreet werd vertaald naar “jongeren (tot 25 jaar) die niet aan het werk, niet in opleiding / training én ongekwalificeerd zijn”.

De NEET-jongeren in cijfers

Van de totale groep van jongeren in 2020 kon 7,3% beschouwd worden als NEET-jongeren². Dit komt overeen met 52 000 jongeren van 15 tot en met 24 jaar die geen betaalde arbeid hebben verricht tijdens de referentieweek, noch deelname aan onderwijs of opleiding gedurende de referentiemaand. Er wordt hierbij geen onderscheid gemaakt tussen NEET-jongeren ingeschreven bij VDAB of niet.

Niet elke NEET-jongere staat even dichtbij of veraf van de arbeidsmarkt. Het Steunpunt Werk hanteert hiervoor 3 groepen:

- werkloze NEET,
- niet-beroepsactieve NEET met arbeidswens
- en niet-beroepsactieve NEET zonder arbeidswens.

¹ https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---inst/documents/publication/wcms_572465.pdf

² Meting uitgevoerd overeenkomstig de standaard definitie en meting in Europa via een vaste enquête in elke lidstaat

31,1% van de NEET-jongeren is werkloos en heeft zo de kleinste afstand tot de arbeidsmarkt. Iemand wordt namelijk als werkloos opgevat als hij of zij actief werk zoekt en meteen inzetbaar is. De niet-beroepsactieven zonder arbeidswens hebben de grootste afstand tot de arbeidsmarkt: zij zoeken niet naar werk, stellen zich niet beschikbaar voor werk en wensen ook geen betaalde jobs. Net niet de helft van de 15- tot 24-jarige NEET-jongeren (48,4%) is hier onder te brengen. Daartussenin zit de groep van niet-beroepsactieven met arbeidswens (20,5%). Omdat zij wel wensen te werken, maar nog niet actief zoeken of zich niet meteen beschikbaar stellen voor de arbeidsmarkt, wordt bij hen een iets grotere afstand tot de arbeidsmarkt verwacht dan bij de werkloze NEET.

	2019		2020	
	Aantal	%	Aantal	%
Werkloos	15 100	28,3	16 300	31,1
Niet-beroepsactief	38 400	71,7	36 100	68,9
• Met arbeidswens	11 600	21,7	10 800	20,5
• Zonder arbeidswens	26 800	50,0	25 400	48,4
Totaal	53 500		52 400	

Bron: Steunpunt Werk/DWSE op basis van Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium) – EAK

Meer dan de helft van de niet-beroepsactieve NEET (52,1%) omschrijft zichzelf als 'leerling, student of in beroepsopleiding'. Het kan in dat geval gaan om jongeren die nog een vervolgopleiding op het oog hebben, even een pauze inlassen vooraleer ze de arbeidsmarkt betreden of jongeren die niet of maar sporadisch naar de les gaan. (bron Steunpunt Werk)

In de periode oktober 2019 - september 2020 schreven 58.203 jongeren zich in bij VDAB als werkzoekende zonder werk. Deze jongeren volgen we 12 maanden op vanaf hun inschrijving.

- 51.268 (88,1%) jongeren zijn binnen de periode van 12 maanden doorgestroomd naar een andere categorie (Omvat dubbels voor personen die tijdens de opvolgingsperiode naar verschillende categorieën doorstromen):
 - 45.020 (77,3%) jongeren zijn uitgestroomd naar werk
 - 5.510 (9,5%) jongeren zijn uitgestroomd en zijn niet werkzoekend noch werkend wegens hervatting studies, ziekte of andere redenen
 - 3.929 (6,8%) jongeren zijn uitgestroomd naar inactiviteit wegens onbekende redenen (categorie 79)
- 6.935 (11,9%) jongeren stroomden niet uit en bleven 12 maanden ingeschreven als werkzoekende zonder werk.

Regelgevend kader en situering van voorliggend ontwerp van besluit binnen het breder kader van de uitdieping van de nieuwe regisseursrollen voor VDAB

In december 2016 werd een passage toegevoegd in het VDAB-decreet waardoor voor het eerst aan VDAB een opdracht werd toebedeeld met betrekking tot NEET-jongeren die niet waren ingeschreven als werkzoekende.

De passage luidde als volgt:

Artikel 5, 9°

met betrekking tot jongeren die niet ingeschreven zijn als werkzoekende, heeft de VDAB de taak om

te voorzien in een passend aanbod voor jongeren die voldoen aan de volgende voorwaarden :

a) ze zijn jonger dan 25 jaar;

b) ze hebben het onderwijs verlaten en beschikken niet over een diploma of getuigschrift;

c) ze volgen geen opleiding;

d) ze verrichten geen beroepsarbeid of zelfstandige activiteit.

De Vlaamse Regering bepaalt, na advies van de raad van bestuur, wat onder passend aanbod en diploma of getuigschrift moet worden verstaan.

Op 17 februari 2022 trad het decreet van 14 januari 2022 tot wijziging van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse dienst voor arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding" in werking. Dit eerste verdiepingsdecreet geeft verdere invulling aan de nieuwe rollen toegekend aan VDAB door het Kaderdecreet (decreet van 29 mei 2020 tot wijziging van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding"), nl. de rol van data-, loopbaan- en activeringsregisseur.

In de bijgaande nota gericht aan de Vlaamse Regering werd geschetst dat de verdieping van deze regisseursrollen gefaseerd zal verlopen, via de uitwerking van verdiepingsdecreten maar ook via de uitwerking van de nodige uitvoeringsbesluiten.

Om een verdieping van de rol als activeringsregisseur en bijgevolg ook de dienstverlening t.a.v. de doelgroep van de NEET-jongeren mogelijk te maken was een ingreep in de bestaande regelgeving nodig en wel deze:

- stap 1: schrapping van de bestaande passage m.b.t. de NEET-jongeren niet ingeschreven bij VDAB uit het VDAB-decreet
 - stap 2: invoeging van een nieuwe bepaling in het VDAB-besluit waardoor enerzijds deze doelgroep expliciet als doelgroep voor de VDAB in de rol als activeringsregisseur wordt benoemd en anderzijds de definiëring van deze doelgroep wordt geactualiseerd.
- Het voorliggend ontwerp van besluit heeft als doel de realisatie van deze tweede stap.

Huidige aanpak jongeren en NEET-jongeren vanuit VDAB en haar partners

VDAB besteedt in de aanpak naar jongeren toe bijzondere aandacht aan alle schoolverlaters en benadert hen actief om de overgang van schoolbanken naar de arbeidsmarkt zo vlot mogelijk te laten verlopen.

We kunnen de dienstverlening die VDAB biedt en de acties die VDAB hiertoe onderneemt / ondernomen heeft opdelen in 5 "fases".

1) Identificeren en informeren

Allereerst tracht VDAB via verschillende kanalen en via verschillende partnerschappen een proactief aanbod te doen naar alle jongeren via het verspreiden van informatie over de dienstverlening van VDAB die hen kan helpen om de transitie naar de arbeidsmarkt (succesvol) te maken. Goede communicatie en informatieuitwisseling naar jongeren toe biedt een grote meerwaarde. Immers, op die manier maken jongeren reeds kennis met VDAB, wat in de toekomst vermijdt dat er een inhaalbeweging moet gemaakt worden.

Hierna trachten we een beknopt overzicht te geven van de belangrijkste acties:

- VDAB voorziet in een uitgebreid digitaal aanbod voor jongeren. Zo is er de jongerensite vdab.be/jongeren en is VDAB actief op youtube, instagram, facebook en linkedin.
- er is een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met de onderwijskoepels GO! en Katholiek Onderwijs met 3 grote doelstellingen voor ogen:
 - de studiekeuze van jongeren stimuleren in functie van de noden van de arbeidsmarkt en in functie van ondernemerschap
 - een inschrijving bij VDAB als werkzoekende aanmoedigen, zodat er zo weinig mogelijk jongeren “onbekend” zijn bij VDAB
 - ervoor zorgen dat jongeren de tools kennen en over de nodige vaardigheden beschikken die hen zelfredzaam maken op de arbeidsmarkt
- Projectwerking Lokale Partnerschappen voor jongeren (ESF 510, 528 en 542)
VDAB werkt via deze projectwerking samen met lokale organisaties om de positie van jongeren tot 30 jaar in de samenleving en op de arbeidsmarkt te versterken en dit door de effectiviteit van de begeleiding en ondersteuning van (kwetsbare) jongeren te vergroten. Jongeren kunnen in deze projecten terecht via een doorverwijzing als werkzoekende door VDAB, via outreachende acties door lokale partners als (mogelijke) NEET-jongere en via onderwijs als potentieel vroegtijdige schoolverlater.
De partnerschappen zijn gestart op 1 december 2020 en lopen nog tot 31 december 2023.
- Projectwerking transitietrajecten (ESF 493): dit project richt zich op leerlingen van de 2e en 3e graad beroepssecundair onderwijs die geïdentificeerd worden als mogelijke vroegtijdige schoolverlaters. VDAB heeft binnen deze oproep (als promotor) samen met GTB en een aantal SERV-partners het project “Flip the Switch” opgestart (goed voor 75 trajecten). Binnen dit project bieden we jongeren (onderwijs)loopbaanbegeleiding en transitiebegeleiding naar de arbeidsmarkt / naar tussenstappen om op die arbeidsmarkt een duurzame loopbaan aan te vatten / naar een vervolgopleiding door te stromen.
- VDAB werkt samen met gespecialiseerde partners voor jongeren met een (vermoeden van) arbeidsbeperking of een gezondheidsprobleem. Jongeren kunnen vanaf het laatste half jaar van de schoolloopbaan ook rekenen op extra ondersteuning bij de overstap van school naar de arbeidsmarkt door in te stappen in een transitietraject (GTB). Aanmelding van de jongere gebeurt in samenspraak met de jongere zelf en kan gebeuren door de school / CLB, de jongere zelf of zijn netwerk.
- In elke samenwerkingsovereenkomst die VDAB afsluit met een lokaal bestuur moeten acties zitten die impact moeten hebben op de daling van de jeugdwerkloosheid en / of de ongekwalificeerde uitstroom. De acties zijn divers en worden mogelijk gemaakt door ESF-projectfinanciering en / of cofinanciering lokaal bestuur / VDAB.
- VDAB heeft tot slot ook voorzien in een datakoppeling met onderwijs specifiek met als doelstelling om ongekwalificeerde, vroegtijdige schoolverlaters te kunnen identificeren en te contacteren. Data wordt aangeleverd door Agodi, Ahovoks en Syntra. Jongeren die op die lijst staan en niet gekend zijn bij VDAB (lees: geen dossier hebben bij VDAB) worden door VDAB schriftelijk gecontacteerd. Om dit mogelijk te maken werd een machtiging bekomen bij het VTC ([beraadslaging nr 30/2017 van 13 september 2017](#)). De bekomen machtiging laat slechts een heel beperkt gebruik van de persoonsgegevens toe: zo mogen deze gegevens enkel strikt voor intern gebruik binnen VDAB en voor een éénmalige schriftelijke communicatie t.a.v. de jongere worden aangewend.
Ter illustratie: in het schooljaar 2020 - 2021 stonden 7.410 jongeren als “ongekwalificeerde vroegtijdige schoolverlater” op de lijsten aangeleverd door de 3 partners. 6.042 daarvan

(81,54 %) waren reeds gekend bij VDAB en dus ingeschreven als werkzoekende. Uiteindelijk werden 786 jongeren geïdentificeerd als NEET en bijgevolg aangeschreven door VDAB. het schoolverlatersrapport toevoegen ?

2) Bereiken

Er zijn 2 mogelijkheden:

- ofwel slaagt VDAB erin om de jongere te bereiken. In dat geval schrijft de jongere zich in als werkzoekende, in hoofdzaak ofwel als jongere in beroepsinschakelingstijd (BIT), als uitkeringsgerechtigd werkzoekende of als vrije werkzoekende.
Na inschrijving worden alle verplicht ingeschreven jongeren (BIT of uitkeringsgerechtigd) én jongeren tot 25 jaar die vrijwillig zijn ingeschreven onmiddellijk opgenomen in de contactstrategie van VDAB. Dit houdt in dat VDAB hen actief benadert en inschat (zie verder fase 3: ontvangen en inschatten)
- ofwel slaagt VDAB er niet in om de jongere te bereiken. Een aantal jongeren vinden de weg naar de VDAB niet, omdat ze afhaken in het onderwijs of omdat ze stoppen met hun schoolloopbaan zonder zich in te schrijven bij VDAB als werkzoekende. VDAB stelt ook vast dat een aantal jongeren die ze in eerste instantie wel bereiken nadien terug van de radar verdwijnen. Deze kwetsbare groep (veelal NEET's) vereisen specifieke partnerschappen en een specifieke aanpak om hen (alsnog) te bereiken:
 - Outreachende netwerking jongerenconsulenten:
Voor de meest kwetsbare jongeren heeft VDAB een aantal bemiddelaars die de rol van jongerenconsulent opnemen. Deze fungeren als SPOC (Single Point of Contact) en laagdrempelige toegangspoort tot VDAB. Ze zetten in op het uitbouwen van een sterk lokaal verankerd netwerk met actoren uit onderwijs, jeugdwerk en welzijn. In elke provincie zijn verschillende jongerenconsulenten actief
 - (ESF) projectwerking: de ESF-projecten zoals eerder beschreven focussen niet enkel op het identificeren en informeren, maar ook op het bereiken en dus m.a.w. de jongere de stap te laten zetten naar een inschrijving bij VDAB als werkzoekende. Met name binnen de projecten "outreach & activering" (ESF 457 en 490) richten promotoren zich voornamelijk (maar niet uitsluitend) op jongeren die niet gekend zijn bij de VDAB als werkzoekende. Ook jongeren die VDAB wel al kent maar die van de radar zijn verdwenen behoren kunnen door de promotor "terug opgevist" worden. Doelstelling is om inactieve, potentiële werkzoekende jongeren (opnieuw) in contact te brengen met dienstverlening van VDAB en partners via een inschrijving als werkzoekende en een warme overdracht na een (voor)traject bij de promotor.
 - Jongerenconsulenten van VDAB krijgen ook jongeren doorverwezen vanuit onderwijsverstrekkers die trajecten Alternierend Leren aanbieden. Doelstelling is een opvangnet en warme overdracht naar VDAB te voorzien indien nodig en op die manier te vermijden dat de jongere na afloop van het alternierend leren van de radar verdwijnt voor zowel onderwijs als VDAB.
 - In het kader van de Youth Garantie is er een lerend netwerk opgezet tussen VDAB, Vlaamse administraties, ESF en jeugdorganisaties.
Dit met als doelstelling om de kansen van NEET-jongeren te verbeteren door een brug te slaan tussen elkaars werk(terrein) en op gepaste tijden elkaar te informeren, gezamenlijke projecten uit te werken of opportuniteiten gezamenlijk te benutten.

3) Ontvangen en inschatten

Als activeringsregisseur zorgt VDAB via de contactstrategie voor het snel inschatten en eventueel doorverwijzen naar de gepaste dienstverlening / partner van jongeren die zich inschrijven bij VDAB als werkzoekende. De afstand tot de arbeidsmarkt van de jongere bepaalt welke dienstverlening hij/zij zal ontvangen, het gaat dus steeds om een aanbod op maat van de jongere.

Conform het dienstverleningsmodel van VDAB wordt bij het eerste contact uitgegaan van een "digital first" benadering. Een jongere kan dus steeds zelf aan de slag met een breed aanbod aan digitale tools en informatie. Waar nodig biedt een "human digital"-laag extra ondersteuning via inzet van de VDAB-servicelijn. Voor jongeren die nog meer nood hebben aan ondersteuning is voorzien in face-to-face dienstverlening door een bemiddelaar.

Jongeren die zich telefonisch inschrijven via de VDAB-servicelijn worden onmiddellijk ingeschat. Jongeren die zich on-line inschrijven worden door de servicelijn binnen de 6 weken na inschrijving opgebeld en ingeschat.

Midden- en hooggeschoolde jongeren stuurt de servicelijn uiterlijk na 4,5 maanden na inschrijving door naar een VDAB-bemiddelaar in de regio voor een persoonlijke intensieve dienstverlening.

Voor kortgeschoolde jongeren is dit reeds na 6 weken het geval.

Jongeren kunnen ook steeds zelf om persoonlijke dienstverlening vragen, in dat geval worden ze onmiddellijk doorverwezen naar een bemiddelaar in hun regio.

4) Toeleiden naar een gepast aanbod

Na de inschatting en eventuele doorverwijzing kunnen VDAB en / of partners met de jongeren aan een traject op maat werken. De organisatie die met de jongere aan de slag gaat identificeert de individuele drempels en begeleidt de jongere naar een versterkend aanbod.

Het aanbod kan o.a. bestaan uit:

- sectorale dienstverlening
- intensieve dienstverlening wanneer de jongere te kampen heeft met gezondheidsproblemen, psychische problemen, problemen op andere levensdomeinen
- opleiding
- werkplekleren
- doorverwijzing naar een tweedekansleerweg voor het behalen van een diploma secundair onderwijs
- ...

Ook hier biedt de projectwerking waarover eerder sprake een meerwaarde. Via samenwerking met partners uit onderwijs, jeugdwerk en -welzijn tracht VDAB een aanbod te creëren waarbij de hulpvraag van de jongere centraal staat en waarbij verschillende partners, soms in co-bemiddeling, werken aan de activering van de jongere.

5) Opvolgen

De opvolging van de jongere kan gebeuren door de VDAB-servicelijn, de jongerenconsulent, de bemiddelaar uit de cluster Intensieve dienstverlening, de sectorale bemiddelaar, of in een traject kaderend in een projectwerking of bij een partner. Deze opvolging heeft een doelstelling die tweeledig is: enerzijds kan op die manier de voortgang van het traject van nabij worden gemonitord en kan er bijgestuurd worden indien nodig, en anderzijds tracht VDAB op deze manier ook te vermijden dat jongeren opnieuw als NEET-jongere van de radar verdwijnen.

Versterking van het huidige aanbod via voorliggend ontwerp van besluit

Met het voorliggend ontwerp van besluit kan het hierboven beschreven huidige aanbod, specifiek voor wat betreft de NEET-jongeren, worden versterkt en uitgebreid.

- 1) De NEET-jongeren worden als doelgroep toegevoegd voor de activeringsregisseur.
- 2) De definitie van de NEET-jongeren wordt verruimd en is zo in overeenstemming met de vernieuwde Youth Guarantee-aanbeveling van de EU:
 - a) de leeftijdsgrens wordt van 25 jaar naar 30 jaar gebracht
 - b) ook jongeren met een diploma of getuigschrift kunnen toch behoren tot de NEET-doelgroep

Deze 2 wijzigingen geven aan VDAB een wettelijke basis om enkele vrij ingrijpende veranderingen en verbeteringen aan te brengen aan de aanpak en het dienstverleningsaanbod gericht op NEET-jongeren:

- 1) Alle jongeren tot 30 jaar zullen voortaan opgenomen worden in de contactstrategie van VDAB:
 - jongeren tot 30 jaar in BIT of reeds uitkeringsgerechtigd zijn verplicht ingeschreven werkzoekenden op basis van de werkloosheidsreglementering en werden daarom al opgenomen in de contactstrategie. Deze aanpak blijft behouden.
 - jongeren tot 25 jaar die zich als vrijwillig werkzoekende hebben ingeschreven zijn ook al mee opgenomen in de contactstrategie, dit in functie van uitvoering van de oorspronkelijke Youth Guarantee-aanbeveling. Maar jongeren in de leeftijdscategorie 25 tot 30 jaar werden nog niet meegenomen. Daar komt met dit wijzigingsbesluit verandering in. De aanpassing van de leeftijdscategorie wordt in de regelgeving ingeschreven en VDAB past overeenkomstig ook haar dienstverleningsaanbod naar de leeftijdscategorie 25 tot 30 jaar aan voor de vrijwillig ingeschreven jongeren. VDAB kiest bovendien voor een verruimde toepassing, nl een aanpassing van de aanpak niet enkel voor de NEET-jongeren maar voor alle jongeren die binnen deze leeftijdscategorie vallen.
- 2) VDAB wenst een machtiging te bekommen om bijkomende datakoppelingen en -uitwisselingen op te zetten in functie van een beter bereik en identificatie van de NEET-jongeren:
 - a) uitbreiding overeenkomstig de nieuwe definitie van NEET: eerst en vooral wenst VDAB een uitbreiding te bekommen overeenkomstig de nieuwe definitie van NEET-jongeren, nl een toestemming om gegevens te koppelen, te gebruiken en uit te wisselen van jongeren tot de leeftijd van 30 jaar en van jongeren ongeacht of ze al een diploma of getuigschrift hebben behaald of niet
 - b) datakoppeling met het OCMW

VDAB ontvangt nu lijsten van Agodi, AHOVOKS en Syntra van vroegtijdige schoolverlaters en crosscheckt die met de eigen beschikbare gegevens en gegevens beschikbaar bij nog enkele andere authentieke bronnen (bv RSZ) om op die manier de NEET-jongeren uit de lijsten te kunnen filteren en een gerichte communicatie-actie naar hen toe te kunnen ondernemen.

VDAB wenst een bijkomende crosscheck in de toekomst uit te voeren, nl met de gegevens gekend bij het OCMW. Op die manier kan in kaart gebracht worden hoeveel van die jongeren weliswaar niet gekend zijn bij VDAB, maar wel bij het OCMW. Dit moet VDAB in staat stellen om een nauwere samenwerking met de OCMW's op te zetten om ook via hen een beter bereik van de NEET-jongeren te realiseren en via de OCMW's deze jongeren te motiveren om zich in te schrijven als werkzoekende bij VDAB en zich op die manier kenbaar te maken op de Vlaamse arbeidsmarkt.

c) datakoppeling met hoger onderwijs

VDAB wenst de mogelijkheid te onderzoeken om een datakoppeling met hoger onderwijs op te zetten. Deze analyse en het overgaan tot een uitbreiding van de al bestaande datakoppeling zal in nauw overleg gebeuren met AHOVOKS en AGODI. Naar analogie met de uitval uit secundaire scholen, en in overeenstemming met de vernieuwde definitie van NEET, is het belangrijk voor VDAB om te capteren wie met een secundair diploma hogere studies aanvat, maar deze niet afwerkt. De groep jongeren die enkel met een ASO-diploma de schoolbanken verlaten is een potentieel kwetsbaardere groep dan diegenen die wel een hogeschooldiploma behalen (cfr jaarlijkse Schoolverlatersstudie van VDAB).

d) data-uitwisseling met partners

Zoals eerder in deze nota beschreven heeft VDAB heel wat intensieve samenwerkingen opgezet met diverse partners ivm o.a. ESF-projectwerking. Deze samenwerkingen zijn essentieel in functie van het bereiken van NEET-jongeren die niet spontaan zichzelf aanmelden bij VDAB en zich inschrijven als werkzoekende. VDAB wenst op basis van dit wijzigingsbesluit dan ook een machtiging te bekommen om de gegevens van de NEET-jongeren, afkomstig van de datakoppeling met onderwijs, te mogen uitwisselen met de (outreaching) partners. Op die manier kunnen deze sneller en veel gerichtere initiatieven opzetten om op hun beurt contact te leggen met de NEET-jongere en hen in tweede instantie de stap te laten zetten naar VDAB toe.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1. Via dit artikel worden de NEET-jongeren toegevoegd als doelgroep voor de activeringsregisseur. Tegelijk wordt deze doelgroep afgebakend. In kader van de vernieuwde Youth Guarantee-aanbeveling van de EU wordt de doelgroep uitgebreid met de jongeren tussen 25 en 30 jaar en worden ook die jongeren meegenomen die al een diploma of getuigschrift hebben behaald.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Met name de uitbreiding van de contactstrategie naar de leeftijdsgroep van 25- tot 30-jarigen heeft een impact op de inzet van personeel bij VDAB:

1. Impact voor de Servicelijn van VDAB
 - 3461 nieuwe dossiers voor het inschattingsgesprek (categorie 25-29 jarigen),
 - geschat bereik : 60 % of 2076.6 effectief bereikte dossiers op jaarbasis
 - personeelsinzet van 1.2 VTE (gebaseerd op de gemiddelde verwerkingstijd van de laatste 12 maanden)

2. Regionale bemiddelaars VDAB

Rekening houdend met de dossiers die na behandeling door de servicelijn worden toegewezen aan een bemiddelaar in de regio (45%) en het aantal jongeren tussen 25 en 29 jaar die zich (momenteel) inschrijven als vrije werkzoekende, vertaalt de uitbreiding van de doelgroep zich in een extra personeelsinzet van 2.5 VTE regionale bemiddelaars.

De financiële weerslag van voorliggend ontwerp van besluit zal evenwel gecompenseerd worden binnen de beschikbare begrotingskredieten van VDAB.

Voorliggend ontwerp van besluit heeft bijgevolg geen bijkomende budgettaire impact op de Vlaamse begroting.

B. ESR-TOETS

Deze is niet van toepassing op voorliggend ontwerp van besluit.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Dit voorliggend ontwerp van besluit heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse Overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Dit voorliggend ontwerp van besluit heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4 VERDER TRAJECT

Het Besluit wordt overgemaakt aan het Belgisch Staatsblad voor publicatie.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding, wat betreft de toevoeging van de NEET-jongeren als doelgroep van de activeringsregisseur;

2° de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding, wat betreft de toevoeging van de NEET-jongeren als doelgroep van de activeringsregisseur; te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw

Jo Brouns